

[Hagbart Berg.]

Ogsaa i anden Henseende har man meget god Forstaaelse af, at det kan betyde noget for en Kommune at træffe Foranstaltninger til at holde paa de rige. Jeg skal eksempelvis nævne Københavns Boligpolitik, hvor man ikke indskrænker sig til at bygge blot for de fattige, 2 og 3 Værelser Lejligheder, men hvor man med store Ofre fra Kommunens Side bygger mange Lejligheder her i København til en Leje af 3 000—4 000 Kr. pr. Lejlighed. Det er klart, at det i og for sig, selv i en boligvanskelig Tid, ikke kan være en kommunal Opgave at bygge Lejligheder til en Leje paa op imod 4 000 Kr. til Folk, der har Raad til selv at købe Huse eller leje andetsteds. Med store Ofre bygger man Huse til de rige, ogsaa selvfølgelig ud fra den Betragtning, at det har nogen Betydning, fra et rent kommunalt Synspunkt set, i videst mulig Udstrækning at holde paa de Folk, der nu en Gang formaar at tjene Penge, at spare Kapital op.

Vi saa altsaa, at Landstingsvalget ikke gik, som Socialdemokraterne havde haabet. Men saa skete der noget kort Tid efter Landstingsvalget, der kom en Katastrophe: Privatbankens Sammenbrud, og vi hørte da i de Dage det ærede Medlem Hr. Stauning gaa og nynne: Et Haab, der svandt, men der kom et nyt, pyt. Det ærede Medlem var klar over, at der viste sig noget, og naar man hørte Socialdemokratiets Formand eller læste den socialdemokratiske Presse, ja, saa var man fuldkommen klar over, at Privatbankens Sammenbrud af Socialdemokratiet skulde bruges politisk, saa vidt det var gør ligt. Nu er vi jo alle sammen paa det rene med, at Privatbankens Sammenbrud var en overordentlig sørgelig Katastrophe, og jeg tror ogsaa, vi indenfor alle Partier har Grund til at lykønske og takke de Mænd og de Institutioner, der gjorde et saa ihærdigt Arbejde for at genrejse Banken, og er glade ved, at et Resultat blev naaet. Og efter at dette Resultat er naaet, tror jeg ogsaa, man er paa det rene med fra alle Sider, i alt Fald er det sikkert en aldeles overvejende Opfattelse, at Privatbanken netop er blevet en stærk Bank, fordi den har kunnet rejse sig uden Statens Indgreb. Det er i Virkeligheden en Bedrift, der her er udøvet af de Folk og Institutioner og Selskaber, der var knyttet til Privatbanken, en Bedrift, der i nogen Grad understreger den almindelige Opfattelse, at man har øget Tro til, at vi staar overfor en Opgang i vort Erhvervsliv

i al Almindelighed. Og jeg vil gerne sige, at Venstre ganske afgjort billigere Regeringens Optraeden, at den afviste, at Rekonstruktionen skulde ske ved Statens Støtte, navnlig derved, at de daarlige Engagementer blev henvist til Landmandsbankens Afviklingskasse. Der er et Ord, der siger, at en Gang er ingen Gang, men vi har sørgelige Erfaringer for, hvad det vil sige at gaa ind i en Bankgaranti. Jeg skal ikke opfriske, hvad der skete, men enhver ved, at vi den Gang var i en Tvangssituation, og der er sikkert ingen af dem, som den Gang var med, der vil fortryde det Skridt, der den Gang blev foretaget, for vi mente ikke, der var andet at gøre. Men det viste sig den Gang, og det vil muligvis ogsaa vise sig ellers, at har man paa et saadant Omraade sagt A, kommer man ogsaa let til at sige B og i mange Tilfælde ogsaa C og D. Jeg tror derfor, det var meget godt, at vi ved denne Lejlighed holdt vor Sti ren og sagde, at man skulde tilvejebringe en Ordning uden Statens direkte Medvirken. Efter de Forhandlinger, der foregik, og efter Udtalelser, vi har set i „Social-Demokraten“, er jeg klar over, at det socialdemokratiske Parti er meget misfornøjet med, at Staten ikke blev Parthaver, og vi kan muligvis ogsaa under denne Forhandling her — jeg ved det ikke, men det sker jo ret hyppigt, at vi faar en Dagsorden fra det ærede Medlem Hr. Stauning — vente en Dagsorden, der udtaler Beklagelse af, at det ikke lykkedes at faa Staten med, saaledes at Skatteborgerne blev direkte interesserede i de daarlige Engagementer. Det var i alt Fald afgjort i den Retning, det ærede Medlem Hr. Stauning arbejdede.

Det er interessant at se, hvorledes Socialdemokraterne ikke alene paa de Omraader, jeg før har omtalt, men ogsaa her har arbejdet med en Politik med Dobbeltbund. Der skete Henvendelse til Københavns Kommune, fordi man mente, den havde en meget stor Interesse i, at Banken ikke brød sammen, og der skete Henvendelse til Aarhus Kommune, som ogsaa havde en stærk Interesse i Sagen; men hvad saa vi? Vi saa, at de socialdemokratiske Borgmestre stillede sig afvisende! Hr. Hedeboel sagde, at Københavns Kommune vilde have de bedste Betingelser for at komme til at sidde med Sorteper, hvis man var gaaet med i Rekonstruktionen. Han var naturligvis saa elskværdig at føje til, at det stillede sig noget anderledes for Statens Vedkommende; det var jo en Høflighed overfor det ærede Medlem Hr. Stauning, men enhver kan forstaa,